

Äntligen en bok som på ett överskådligt sätt och ur ett skapelseperspektiv sammanfattar de evidens som finns för människans förmodade utveckling från aplika förfäder. Och dessutom på svenska!

Johnny Bergman gör i sin bok – *Apmänniskor, Har de verkligen funnits?* – ett utmärkt jobb med att komprimera hyllmeter av paleoantropologisk litteratur till ett behändigt häfte på 150 sidor. Nu behöver inte längre den bibel- och skapelsetroende investera åtskilligt med tid för att bilda sig en uppfattning om hur pass välgrundade argumenten om vårt aplika ursprung är. Bergman har gjort all research åt oss. Det är bara att luta sig tillbaka i den sköna läsfåtöljen och förundras över hur den naturalistiska vetenskapen bygger den antagna mänskliga evolution på lösan sand. Och för den som ändå vill tränga djupare in i ämnet är boken rikt utrustad med litteraturreferenser.

Apmänniskor behandlar alla "apmänniskor", åtminstone de mer namnkunniga. Här finns allt från klassiska fynd (som Piltdown-, Peking- och Neanderthalmänniskorna), via 1970-talets fynd (som *Homo rudolfensis* och *Australopithecus afarensis* ("Lucy")) till de senaste förslagen på våra förfäder (som "Ida" och "Ardi"). I samtliga fall visar Berman att tolkningarna av fynden är långt från oantastliga: Det är fragmentariska fynd ibland spridda över stora områden, osäkerhet om ben tillhör samma eller olika individer/arter, osäkra rekonstruktioner, fossil som försvinner eller undanhålls bredare undersökningar, övertolkningar baserade på ett enda ben eller tand, subjektivitet för att få PR och nya forskningsanslag, okvalificerade upptäckare, dateringar som reviderats med miljontals år, avvikelser mot evolutionsträd baserade på DNA-analys, stora meningsskiljaktigheter mellan forskare och i något fall rena bedrägerier. Man lämnar boken med en förbluffad insikt om att det enda forskarna "vet" med säkerhet är att det finns ett evolutionsträd där någonstans, men hur det ser ut måste man gissa sig till.

Förutom alla olika upptäckter av antagna apmänniskor innehåller boken några inledande och avslutande kapitel om olika ämnen som behövs för förståelsen av hur fynden tolkas. I ett kapitel beskrivs hur olika benfragment, ibland mycket sparsamt förekommande, rekonstrueras till skallar och kroppar, och hur olika forskare kan komma till helt olika slutsatser. I ett annat beskrivs hjärnvolymens betydelse för tolkningarna samt osäkerheterna med att använda ett sådant mått. Flera kapitel handlar om åldersbestämningar: ett om radiometriska dateringsmetoder, ett om vad vi kan sluta oss till från geologiska och paleontologiska studier och ett annat om vad Bibeln har att säga i frågan. *Apmänniskor* för också ett resonemang kring DNA-jämförelser mellan människor och schimpanser samt ställer frågan om människan bara är ett djur. I ett avslutande kapitel visar Berman att även om människosläktet inte utvecklats så har de föreslagna släkträden definitivt gjort det. Han skriver insiktsfullt: *"De raka och tydliga släkträden från 1980-talet är nu försvunna. Istället har vi släktribuskar med många frågetecken vid de kritiska punkterna."*

Om man ska hitta något som boken saknar så skulle jag önska ett kapitel om biologisk klassificering. Det utreds aldrig riktigt vad som är arter, slakten, familjer och ordningar. Och det talas om "hominider" och "hominida varelser/arter" inte mindre än fem gånger (om jag räknat rätt) innan vi får förklaringen att det handlar om en "underordning bland primaterna" på sidan 126. Vad är en primat förresten?

Men denna obetydliga brist tar på intet sätt värdet från Johnny Bergmans skapelse *Apmänniskor, Har de verkligen funnits?* Boken är ovärderlig för alla dem som vill ta Bibeln på allvar utan att samtidigt behöva lämna en diskussion med svansen mellan benen när vetenskapliga fynd kommer på tal. Bergman har verkligen visat att Guds Ord håller även för en vetenskaplig prövning. Tack för det Johnny!

Anders Gärdeborn